

Hà Nội, ngày 08 tháng 8 năm 2023

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM
Vụ án “Tranh chấp hợp đồng vay tài sản”

Trong quá trình kiểm sát việc giải quyết vụ án “Tranh chấp hợp đồng vay tài sản” giữa nguyên đơn bà Nguyễn Thị Tâm với bị đơn bà Nguyễn Thị Lan Ngọc, bà Phạm Thị Loan theo thủ tục giám đốc thẩm. Xét thấy, Tòa án cấp sơ thẩm đã vi phạm trong việc tính án phí, gây thiệt hại cho lợi ích nhà nước. Viện trưởng Viện kiểm sát cấp cao tại Hà Nội đã kháng nghị giám đốc thẩm và được Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội chấp nhận nên cần thông báo để rút kinh nghiệm chung.

1. Nội dung vụ án và quyết định của Tòa án cấp sơ thẩm.

Ngày 17/02/2015 bà Nguyễn Thị Tâm ký hợp đồng cho bà Nguyễn Thị Lan Ngọc và bà Nguyễn Thị Loan vay số tiền 4.347.000.000đ để buôn bán (Hợp đồng cho vay tiền ngày 17/02/2015). Bà Tâm đã nhiều lần yêu cầu bà Ngọc, bà Loan trả nợ nhưng bà Ngọc, bà Loan không trả nên bà Tâm khởi kiện yêu cầu buộc bà Ngọc, bà Loan phải trả cho bà Tâm số tiền nợ gốc, lãi theo thỏa thuận. Bà Ngọc, bà Loan thừa nhận việc có vay bà Tâm số tiền nêu trên.

Tại Quyết định công nhận sự thỏa thuận số 03/2021/QĐST-DS ngày 02/4/2021 của Tòa án cấp sơ thẩm đã quyết định công nhận sự thỏa thuận của các đương sự, cụ thể:

Về số tiền nợ gốc: Bà Nguyễn Thị Lan Ngọc và bà Phạm Thị Loan nợ bà Nguyễn Thị Tâm số tiền 4.347.000.000 đồng, trong đó nghĩa vụ riêng rẽ của bà Ngọc, bà Loan đối với khoản nợ trên: Bà Phạm Thị Loan có nghĩa vụ trả cho bà Nguyễn Thị Tâm số tiền 2.173.500.000 đồng; Bà Nguyễn Thị Lan Ngọc có nghĩa vụ phải trả cho bà Nguyễn Thị Tâm số tiền 2.173.500.000 đồng;

Về thời hạn thực hiện nghĩa vụ trả nợ: Bà Nguyễn Thị Lan Ngọc và bà Phạm Thị Loan phải có nghĩa vụ trả nợ nêu trên cho bà Nguyễn Thị Tâm trong thời hạn 03 tháng kể từ ngày 02/4/2021.

Về nghĩa vụ chịu án phí: Bà Nguyễn Thị Tâm được miễn toàn bộ án phí; bà Nguyễn Thị Lan Ngọc phải chịu 14.043.375 đồng tiền án phí dân sự sơ thẩm; bà Phạm Thị Loan phải chịu 14.043.375 đồng tiền án phí dân sự sơ thẩm. Trả lại cho bà Nguyễn Thị Tâm số tiền tạm ứng án phí 56.173.500 đồng bà Tâm đã nộp tại Chi cục thi hành án dân sự theo biên lai thu tiền số 0000173 ngày 14/02/2020 và quyết định về một số nghĩa vụ khác có liên quan.

Thực hiện chức năng kiểm sát việc giải quyết các vụ việc dân sự. Ngày 18/5/2022 Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội ban hành Quyết định kháng

ng nghị giám đốc thẩm số 13/KNGBĐT-VC1-DS kháng nghị một phần Quyết định công nhận sự thỏa thuận số 03/2021/QĐST-DS ngày 02/4/2021 theo hướng sửa Quyết định công nhận sự thỏa thuận của các đương sự nêu trên về phần án phí.

Tại Quyết định giám đốc thẩm số 63/2022/DS-GĐT ngày 19/8/2022 của Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội đã chấp nhận kháng nghị giám đốc thẩm của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội, sửa một phần Quyết định công nhận sự thỏa thuận số 03/2021/QĐST-DS ngày 02/4/2021 về nghĩa vụ chịu án phí trong vụ án “Tranh chấp hợp đồng vay tài sản” giữa nguyên đơn bà Nguyễn Thị Tâm với bị đơn bà Nguyễn Thị Lan ngọc, bà Phạm Thị Loan. Cụ thể: Bà Nguyễn Thị Tâm được miễn toàn bộ án phí; bà Nguyễn Thị Lan Ngọc phải chịu 56.173.500 đồng án phí dân sự sơ thẩm; bà Phạm Thị Loan phải chịu 56.173.500 đồng tiền án phí dân sự. Trả lại cho bà Nguyễn Thị Tâm số tiền tạm ứng án phí 56.173.500 đồng bà Tâm đã nộp tại Chi cục thi hành án dân sự theo biên lai thu tiền số 0000173 ngày 14/02/2020.

2. Nội dung vi phạm cần rút kinh nghiệm

Theo Quyết định số 02/2021/QĐST-DS ngày 08/02/2021 của Tòa án cấp sơ thẩm về việc đưa vụ án “Tranh chấp hợp đồng vay tài sản” giữa nguyên đơn là bà Nguyễn Thị Tâm với bị đơn là bà Nguyễn Thị Lan Ngọc và bà Phạm Thị Loan ra xét xử, ấn định ngày mở phiên tòa là ngày 05/3/2021. Tuy nhiên, tại phiên tòa ngày 05/3/2021 do bà Phạm Thị Loan vắng mặt lên Tòa án cấp sơ thẩm ra Quyết định hoãn phiên tòa số 08/2021/QĐST-DS ngày 05/3/2021 và ấn định ngày mở lại phiên tòa vào ngày 02/4/2021.

Tại biên bản làm việc ngày 25/3/2021, các đương sự thỏa thuận được với nhau về việc giải quyết vụ án, theo đó hai bên đã thỏa thuận bà Ngọc, bà Loan sẽ trả nợ cho bà Tâm toàn bộ số tiền nợ gốc và không phải trả tiền lãi. Ngày 02/4/2021, tại phiên tòa các đương sự giữ nguyên nội dung đã thỏa thuận với nhau vào ngày 25/3/2021 nên Tòa án cấp sơ thẩm ra Quyết định công nhận sự thỏa thuận của các đương sự số 03/QĐST-DS là đúng quy định của pháp luật.

Tuy nhiên, theo Quyết định công nhận sự thỏa thuận của các đương sự nêu trên buộc bà Ngọc, bà Lan mỗi người phải chịu 14.043.375 đồng tiền án phí dân sự sơ thẩm là không đúng. Bởi lẽ, theo quy định tại khoản 7, khoản 8 Điều 26 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về án phí, lệ phí Tòa án thì “Các bên đương sự thỏa thuận được với nhau về việc giải quyết vụ án trong trường hợp Tòa án tiến hành hòa giải trước khi mở phiên tòa thì phải chịu 50% mức án phí, kể cả đối với các vụ án không có giá ngạch” và “Trường hợp các bên đương sự thỏa thuận được với nhau về việc giải quyết vụ án tại phiên tòa sơ thẩm thì các đương sự vẫn phải chịu án phí dân sự sơ thẩm như trường hợp xét xử vụ án đó”.

Trong vụ án này, các đương sự thỏa thuận với nhau sau khi phiên tòa lần thứ nhất bị hoãn. Tại phiên tòa mở lại, các đương sự giữ nguyên nội dung đã thỏa thuận. Do đó theo quy định trên thì nghĩa vụ án phí được tính như đối với vụ án được xét xử bình thường. Bà Ngọc, bà Loan phải trả cho bà Tâm số tiền 4.347.000.000 đồng nên nghĩa vụ án phí các đương sự phải chịu là 112.000.000 đồng + 0,1% x 347.000.000 đồng = 112.347.000đ đồng Như vậy, mỗi người phải chịu 56.173.500 đồng. Quyết định

công nhận sự thỏa thuận của các đương sự của Tòa án cấp chỉ buộc các đương sự phải chịu 28.086.750 đồng là gây thiệt hại cho lợi ích nhà nước số tiền 84.260.250 đồng.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng, PVTVKSTC (b/c);
- Vụ 9; Vụ 14; VP VKSTC (b/c);
- 28 VKSND tỉnh, thành phố trong khu vực;
- VC2; VC3;
- Lãnh đạo VC1 (b/c)
- Lãnh đạo Viện 2;
- Lưu; HSKS; VP; V2 (45b).

**KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Phạm Văn Hòa

